

EUROOPAN
KOMISSIO

Bryssel 2.6.2014
COM(2014) 411 final

Suositus

NEUVOSTON SUOSITUS

**Ranskan vuoden 2014 kansallisesta uudistusohjelmasta
sekä samassa yhteydessä annettu Ranskan vuoden 2014 vakausohjelmaa koskeva
neuvoston lausunto**

{SWD(2014) 411 final}

Suositus

NEUVOSTON SUOSITUS

Ranskan vuoden 2014 kansallisesta uudistusohjelmasta

sekä samassa yhteydessä annettu Ranskan vuoden 2014 vakausohjelmaa koskeva neuvoston lausunto

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 121 artiklan 2 kohdan ja 148 artiklan 4 kohdan,

ottaa huomioon julkisyhteisöjen rahoitusaseman valvonnan sekä talouspolitiikan valvonnan ja yhteensovittamisen tehostamisesta 7 päivänä heinäkuuta 1997 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1466/97¹ ja erityisesti sen 5 artiklan 2 kohdan,

ottaa huomioon makrotalouden epätasapainon ennalta ehkäisemisestä ja korjaamisesta 16 päivänä marraskuuta 2011 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1176/2011² ja erityisesti sen 6 artiklan 1 kohdan,

ottaa huomioon Euroopan komission suosituksen³,

ottaa huomioon Euroopan parlamentin päätöslauselmat⁴,

ottaa huomioon Eurooppa-neuvoston päätelmät,

ottaa huomioon työllisyyskomitean lausunnon,

ottaa huomioon talous- ja rahoituskomitean lausunnon,

ottaa huomioon sosiaalisen suojelun komitean lausunnon,

ottaa huomioon talouspoliittisen komitean lausunnon,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Eurooppa-neuvosto hyväksyi 26 päivänä maaliskuuta 2010 Euroopan komission ehdotuksen, jolla käynnistetään uusi kasvu- ja työllisyysstrategia, Eurooppa 2020. Strategian lähtökohtana on tehostaa talouspolitiikan koordinoitua, ja siinä keskitytään avainalueisiin, joilla tarvitaan toimia, jotta voidaan parantaa Euroopan mahdollisuuksia kestäväan kasvuun ja lisätä sen kilpailukykyä.
- (2) Neuvosto antoi 13 päivänä heinäkuuta 2010 komission ehdotusten pohjalta suosituksen jäsenvaltioiden ja unionin talouspolitiikan laajoista suuntaviivoista (2010–2014) ja hyväksyi 21 päivänä lokakuuta 2010 päätöksen jäsenvaltioiden

¹ EYVL L 209, 2.8.1997, s. 1.

² EUVL L 306, 23.11.2011, s. 25.

³ COM(2014) 411 final.

⁴ P7_TA(2014)0128 ja P7_TA(2014)0129.

työllisyyspolitiikan suuntaviivoista. Yhdessä nämä muodostavat ns. yhdenmetyt suuntaviivat. Jäsenvaltioita kehoitettiin ottamaan yhdenmetyt suuntaviivat huomioon kansallisessa talous- ja työllisyyspolitiikassaan.

- (3) Valtion- ja hallitusten päämiehet hyväksyivät 29 päivänä kesäkuuta 2012 kasvu- ja työllisyys sopimuksen, joka toimii johdonmukaisina puitteina kansallisen, EU:n ja euroalueen tason toimille kaikkia mahdollisia keinoja, välineitä ja politiikkoja käyttäen. He päättivät toimista, jotka on toteutettava jäsenvaltioiden tasolla, ja ilmaisivat erityisesti täysimääräisen sitoutumisensa Eurooppa 2020 -strategian tavoitteiden saavuttamiseen ja maakohtaisten suositusten täytäntöönpanoon.
- (4) Neuvosto antoi 9 päivänä heinäkuuta 2013 suosituksen Ranskan vuoden 2013 kansallisesta uudistusohjelmasta ja lausunnon Ranskan vuosien 2012–2017 tarkistetusta vakausohjelmasta. Komissio esitti 15 päivänä marraskuuta 2013 asetuksen (EU) N:o 473/2013⁵ mukaisesti lausuntonsa Ranskan alustavasta talousarviosuunnitelmasta vuodeksi 2014⁶.
- (5) Komissio hyväksyi 13 päivänä marraskuuta 2013 vuotuisen kasvuselvityksen⁷, mikä aloitti vuoden 2014 talouspolitiikan eurooppalaisen ohjausjakson. Komissio hyväksyi samana päivänä asetuksen (EU) N:o 1176/2011 perusteella varoitusmekanismia koskevan kertomuksen⁸, jossa se katsoi, että Ranska kuuluu niihin jäsenvaltioihin, joista laadittaisiin perusteellinen tarkastelu.
- (6) Eurooppa-neuvosto hyväksyi 20 päivänä joulukuuta 2013 rahoitusvakauden varmistamisen, julkisen talouden vakauttamisen ja kasvun vauhdittamisen painopisteet. Se korosti, että on tarpeen jatkaa eriytettyä, kasvua edistävää julkisen talouden vakauttamista, palauttaa normaalit luotonannon edellytykset, edistää kasvua ja kilpailukykyä, puuttua työttömyyteen ja kriisin sosiaalisiin seurauksiin sekä nykyaikaistaa julkishallintoa.
- (7) Komissio julkaisi 5 päivänä maaliskuuta 2014 asetuksen (EU) N:o 1176/2011 5 artiklan nojalla laaditun Ranskaa koskevan perusteellisen tarkastelun⁹ tulokset. Komissio päättelee analyysinsä perusteella, että Ranskan makrotaloudessa on edelleen epätasapainotiloja, jotka edellyttävät erityistä seurantaa ja määrätietoisia politiikkatoimia. Erityisesti kauppataseen ja kilpailukykyyn heikkenemiseen ja julkisen sektorin mittavan velkaantumisen seurauksiin on kiinnitettävä jatkuvaa huomiota.
- (8) Ranska toimitti vuoden 2014 kansallisen uudistusohjelmansa ja vuoden 2014 vakausohjelmansa 7 päivänä toukokuuta 2014. Ohjelmat on arvioitu samaan aikaan, jotta niiden keskinäiset yhteydet on voitu ottaa huomioon.
- (9) Vuoden 2014 vakausohjelmassa esitetyn julkisen talouden strategian tavoitteena on korjata liiallinen alijäämä viimeistään vuonna 2015 ja saavuttaa julkisen talouden keskipitkän aikavälin tavoite vuonna 2017. Ohjelmassa vahvistetaan aiempi keskipitkän aikavälin tavoite eli rakenteellisesti tasapainoisen julkisen talouden rahoitusaseman saavuttaminen, mikä on tiukempi tavoite kuin mitä vakaus- ja kasvusopimuksessa vaaditaan. Ohjelman mukaan alijäämä on määrä saada alle 3 prosenttiin suhteessa BKT:hen vuonna 2015, eli se on suurempi kuin 21 päivänä

⁵ EUVL L 140, 27.5.2013, s. 11.

⁶ C(2013) 8004 final.

⁷ COM(2013) 800 final.

⁸ COM(2013) 790 final.

⁹ SWD(2014) 81 final.

kesäkuuta 2013 annetussa neuvoston suosituksessa edellytetään. Sen jälkeen kaavailtu (uudelleenlaskettu) vuotuinen eteneminen kohti keskipitkän aikavälin tavoitetta jää alle vähimmäisvaatimuksen, joka on 0,5 prosenttia suhteessa BKT:hen. Kaiken kaikkiaan ohjelmassa esitetyt julkisen talouden strategian tavoitteet ovat vain osittain vakaus- ja kasvusopimuksen vaatimusten mukaiset. Ohjelman perusteella julkisen talouden velan määrän odotetaan olevan suurimmillaan 95,6 prosenttia suhteessa BKT:hen vuosina 2014 ja 2015 ja supistuvan sen jälkeen 91,9 prosenttiin vuonna 2017. Julkisen talouden kehitysarvion perustana oleva vakausohjelman makrotalouden skenaario on uskottava vuoden 2014 osalta, mutta hieman optimistinen vuoden 2015 osalta, sillä BKT:n kasvun oletetaan olevan tänä vuonna 1,0 ja ensi vuonna 1,7 prosenttia suhteessa BKT:hen, kun taas komission yksiköiden kevään 2014 talousennusteen mukaan kasvu on tänä vuonna 1,0 prosenttia ja ensi vuonna 1,5 prosenttia suhteessa BKT:hen. Riippumaton finanssipolitiikkaa käsittelevä korkea neuvosto (Haut Conseil des Finances Publiques) antoi huhtikuussa 2014 lausunnon ohjelman perustana olevasta makrotalouden skenaariosta. Komissio suositti 5 päivänä maaliskuuta 2014, että Ranska toteuttaisi lisätoimia sen varmistamiseksi, että liiallista alijäämää koskevassa menettelyssä annettuja neuvoston suosituksia noudatettaisiin täysimääräisesti. Vakausohjelmassa kaavillaan vuodelle 2014 eräitä lisätoimenpiteitä, joihin kuuluvat muun muassa ministeriön määrärahojen peruutuksen hyväksyminen lisätalousarvion yhteydessä sekä alustavat tulokset hallituksen ilmoittamasta 50 miljardin euron säästöohjelmasta. Tältä pohjalta ja ottaen huomioon, että vuonna 2013 toteutunut julkisen talouden vakauttaminen ylitti sen, mitä odotettiin komission antaessa suosituksensa, ohjelman voidaan katsoa pitkälti vastaavan komission suositusta. Julkisen talouden vakauttamistoimia ei ole määritetty riittävän yksityiskohtaisesti, jotta niiden perusteella voitaisiin uskottavasti varmistaa liiallisen alijäämän korjaaminen viimeistään vuonna 2015. Tätä tukee komission ennuste, jonka mukaan alijäämä on ensi vuonna 3,4 prosenttia suhteessa BKT:hen ja sen taustalla oleva rakenteellinen sopeutus jää selvästi jälkeen neuvoston suosittamasta tasosta. Lisäksi hallituksen tavoitteisiin kohdistuvat riskit painottuvat heikomman kehityksen suuntaan. Osa ohjelmassa vuodelle 2014 kaavailuista toimista on vielä hyväksymättä, ja vuodeksi 2015 kaavailtu säästöjen määrä on erittäin kunnianhimoinen. Komission yksiköiden talousennusteen perusteella julkisen talouden vakauttaminen kaudella 2013–2014 jää jälkeen tavoitteesta 0,2 prosenttiyksikköä suhteessa BKT:hen, kun tarkastellaan rakenteellisen rahoitusaseman (korjattua) muutosta, ja 0,1 prosenttiyksikköä suhteessa BKT:hen, kun tarkastellaan niiden toimien määrää, joita pidettiin tarpeellisina neuvoston antaessa suosituksensa. Asetuksen (EY) N:o 1466/97 mukaisen ohjelman arvioinnin ja komission talousennusteen perusteella neuvosto katsoo, että julkisen talouden strategian taustalla olevat toimenpiteet on määriteltävä yksityiskohtaisemmin ja että toimia tarvitaan lisää, jotta neuvoston suositusta voidaan noudattaa ja sen jälkeen varmistaa asianmukainen eteneminen kohti keskipitkän aikavälin tavoitetta. Lisätoimet olisi esitettävä erityisesti vuoden 2014 lisätalousarviota koskevassa tulevassa laissa.

- (10) Kun otetaan huomioon velan suuri määrä, joka kasvaa edelleen, ja se, että liiallisen alijäämän korjaamiselle asetettua määräaika on jatkettu vuoteen 2015, on entistä tärkeämpää, että vuoden 2014 talousarvio pannaan tiukasti täytäntöön ja että merkittäviä vakautustoimenpiteitä toteutetaan määrätietoisesti vuonna 2015. Erityisesti julkisten menojen kasvun pitäisi olla paljon hitaampaa kuin edellisvuosina, kuten Ranskan hallitus onkin kaavailut. Tämän vuoksi on edelleen

täsmennettävä menojen supistamiseen tähtäävää strategiaa tehostamalla meneillään olevaa menojen uudelleentarkastelua ja määrittämällä hallituksen toimien soveltamisala tarvittaessa uudelleen. Lyhyellä aikavälillä ei voida saada aikaan merkittäviä säästöjä, ellei sosiaaliturvamenojen leikkauksia lisätä huomattavasti, koska nämä menot muodostavat lähes puolet julkisen sektorin kokonaismenoista. Tämä edellyttää terveydenhuolto- ja eläkekustannusten leikkaamista esimerkiksi tiukentamalla terveydenhuoltoalan vuotuisia menotavoitteita ja jäädyttämällä väliaikaisesti paitsi eläkkeet myös eräät muut sosiaalietuudet, kuten hallitus nyt suunnittelee. Lisäksi hallinnon hajauttamista koskevan suunnitellun lain pitäisi virtaviivaistaa Ranskan monikerroksista hallintoa poistamalla päällekkäisyyksiä, tuomalla synergiaetuja ja lisäämällä tehokkuutta ja säästöjä eri hallintotasojen yhdistämisen tai poistamisen seurauksena. Sen lisäksi, että vakausohjelmassa kaavailut rakenneuudistukset tulevat voimaan vasta keskipitkällä aikavälillä, vaikka aikataulua on aikaistettu vakausohjelman hyväksymisen jälkeen, niiden toteuttamiseen liittyy huomattavia riskejä. Paikallishallinnon menojen valvontaa olisi niin ikään tiukennettava, muun muassa asettamalla paikallishallinnon verotulojen vuotuiselle kasvulle yläraja ja toteuttamalla samanaikaisesti suunniteltu keskushallinnon myöntämien avustusten supistus. Sen lisäksi, että säästöjä olisi saatava aikaan lyhyellä aikavälillä, huolta herättää myös julkisen talouden pitkän aikavälin kestävyys. Vaikka julkiset terveydenhuoltomenot on viime vuosina onnistuttu pitämään kurissa, lisätoimia tarvitaan terveydenhuoltojärjestelmän kustannustehokkuuden parantamiseksi. On toteutettava lisää kustannustehokkuutta parantavia toimenpiteitä, koska terveydenhuoltojärjestelmän menojen odotetaan merkittävästi kasvavan keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä. Tehokkuutta olisi parannettava muun muassa lääke- ja hallintomenojen sekä sairaalahoidon alalla. Joulukuussa 2013 toteutettiin eläkeuudistus, jonka tarkoituksena on varmistaa järjestelmän pitkän aikavälin kestävyys. Eläkeuudistus ei kuitenkaan riitä poistamaan järjestelmän alijäämää eikä etenäkään alijäämää, joka syntyy järjestelmissä, joista maksetaan valtionhallinnon virkamiesten ja eräiden valtiojohtoisten yritysten työntekijöiden eläkkeet. Kaiken kaikkiaan Ranskan viranomaiset arvioivat, että uusien eläke toimien avulla järjestelmän kokonaisalijäämä voidaan ainoastaan puolittaa noin 0,5 prosenttiin suhteessa BKT:hen vuoteen 2020 mennessä. Lisäksi sopeutuksen määrään kohdistuu huomattavia riskejä, koska arvioiden perustana oleva makrotalouden skenaario saattaa osoittautua liian optimistiseksi. Äskettäin perustetun eläkkeiden valvontakomitean (Comité de suivi des retraites) pitäisi huolehtia siitä, että järjestelmän alijäämä korjataan vähitellen.

- (11) Ranskan työvoimakustannukset kuuluvat jäsenvaltioiden korkeimpiin. Erityisesti raskas työn verotaakka koettelee yritysten kannattavuutta. Kustannuskilpailukykyyn tukemiseksi Ranskan hallitus on toteuttanut useita aloitteita keventääkseen työhön kohdistuvaa verotaakkaa. Joulukuussa 2012 hyväksyttiin kilpailukykyä ja työllisyyttä edistävä verohyvitys (CICE), joka vähentää työvoimakustannuksia niiden palkkojen osalta, jotka ovat alle 2,5 kertaa vähimmäispalkan suuruisia. Tammikuussa 2014 ilmoitettiin 10 miljardin euron suuruista työvoimakustannusten leikkauksesta osana ns. vastuu- ja solidaarisuussopimusta. Näiden kahden toimenpiteen vaikutus on 30 miljardia euroa eli 1,5 prosenttia suhteessa BKT:hen, mikä vastaa vuosien 2010–2013 välisenä aikana tapahtunutta yritysverotuksen kokonaiskasvua. Se riittää vain puolittamaan Ranskan ja euroalueen keskiarvon välisen eron työnantajan sosiaaliturvamaksujen määrässä. Lisäksi vientiyritykset, jotka yleensä maksavat korkeampia palkkoja, eivät voi hyödyntää CICEä yhtä paljon kuin muut yritykset, mikä vähentää toimenpiteen vaikutusta kilpailukykyyn. Vastuu- ja

solidaarisuussopimuksen nojalla alennetaan työvoimakustannuksia pienten palkkojen ja sellaisten palkkojen osalta, jotka ovat enintään 1,6–3,5 kertaa vähimmäispalkan suuruisia. Viimeksi mainitun toimenpiteen on määrä tulla voimaan vuodesta 2016 alkaen, ja sen voidaan odottaa vaikuttavan vientiyrityksiin paremmin kuin CICE. Ranskan palkanmuodostusjärjestelmä aiheuttaa palkkarakenteen vääristymistä ja rajoittaa yritysten mahdollisuuksia mukauttaa palkkoja talouden taantumien aikana. Finanssipolitiikkaa käsittelevä korkea neuvosto (Haut Conseil des Finances Publiques) on arvioinut erilaisten sosiaaliturvamaksuista myönnettävien vapautusten vaikutusta työllisyyteen, mutta niiden vaikutusta palkkakehitykseen ja kilpailukykyyn ei ole juurikaan korostettu. Vaikka sosiaaliturvamaksuista on myönnetty laajoja vapautuksia vähimmäispalkkaa saavien työntekijöiden osalta, vähimmäispalkkaan liittyvät työvoimakustannukset ovat edelleen suuret. Vapautukset edistivät osaltaan palkkakustannusten hillitsemistä vuonna 2013, mikä on sinänsä myönteistä, mutta Ranskan vähimmäispalkan tarjoama ostovoima on edelleen EU:n parhaita. Vähimmäispalkan kehityksen pitäisi myös jatkossa tukea kilpailukykyä ja työpaikkojen luomista. Ranskassa on vain muutamia poikkeuksia lakisääteisestä vähimmäispalkasta, ja lisätoimia voitaisiin toteuttaa muita heikommassa asemassa olevien työntekijöiden työvoimakustannusten alentamiseksi.

- (12) Ranskan kokonaissijoitus kansainvälisissä liiketoimintaympäristöä mittaavissa selvityksissä on pudonnut. Vaikka heinäkuussa 2013 aloitetun ns. yksinkertaistamisshokin myötä on toteutettu erilaisia toimenpiteitä yritysten ja hallinnon välisten yhteyksien sujuvoittamiseksi, liiketoimintaympäristössä on edelleen parantamisen varaa. Lisäksi useat yksinkertaistamissuunnitelman puitteissa hahmotellut toimet odottavat yhä tarkempaa määrittelyä ja täytäntöönpanoa. Erityistä huomiota olisi kiinnitettävä työlaainsäädännön ja kirjanpitosääntöjen määräyksiin, joissa asetetaan erilaisia yritysten kokoa koskevia kynnyksarvoja, sillä ne haittaavat ranskalaisten yritysten kasvua. Tällaisilla määräyksillä saattaa olla osuutta pk-yritysten vaikeuksiin kasvaa niin suuriksi, että ne pystyisivät harjoittamaan vientiä ja innovointia. Aloitteet, joiden avulla on pyritty edistämään T&K-menojen ja innovoinnin lisäämistä yksityisissä yrityksissä, erityisesti tutkimusinvestointien perusteella myönnettävät verohyvitykset ja kilpailukykykeskukset, ovat toistaiseksi tuottaneet vaihtelevia tuloksia. Teollisuussektorin painoarvon keveneminen Ranskan yksityissektorilla näkyy yksityisten yritysten T&K-menojen hyytymisenä yritysten tasolla toteutetuista merkittävistä toimista huolimatta. Tämän seurauksena suuri osa T&K-menoista rahoitetaan edelleen julkisista varoista joko suoraan julkisen tutkimustoiminnan puitteissa tai epäsuorasti avustusten kautta. Nykyisten välineiden tuloksellisuutta olisi edelleen parannettava, jotta voitaisiin lisätä T&K-menoja ja innovointia yksityisellä sektorilla. Etenkin kilpailukykykeskuksille osoitetuilla resursseilla voitaisiin pyrkiä lisäämään mittakaavaetuja ja parantamaan innovaatioiden levittämistä. Lisäksi tämän alan toimenpiteiden vaikuttavuutta voitaisiin vahvistaa tarjoamalla kilpailukykykeskuksille edellytykset kehittyä todellisiksi yritysverkostoiksi, koska näin saataisiin aikaan positiivisia heijastevaikutuksia. Tutkimusinvestointien perusteella myönnettävän verohyvityksen kustannusten odotetaan nousevan 5,6 miljardiin euroon vuonna 2014 (lähes 0,3 prosenttia suhteessa BKT:hen). Toimenpiteen kustannuksista huolimatta saatavilla ei ole jälkikäteisarviointia sen vaikutuksesta T&K-menoihin.
- (13) Tiettyjen ammattien (esim. eläinlääkärien) osalta on jo poistettu toiminnan oikeusmuotoa, osakeomistuksen rakennetta ja tariffeja koskevat esteet, mutta valtaosaan näistä ammateista (esim. taksit, terveydenhuoltoala, notaarit ja yleensä oikeusalan ammatit) sovelletaan edelleen huomattavia pääsyn tai toiminnan esteitä.

Pääsyä useisiin ammatteihin (mm. lääkärit, apteekkarit) säännellään edelleen *numerus clausus* -periaatteen mukaisesti, mikä vaikeuttaa palvelujen saantia. Tilannetta voitaisiin tarkastella uudelleen vaarantamatta kuitenkaan laatua ja turvallisuutta. Tähän mennessä ei ole suoritettu perusteellista arviointia säänneltyjä ammatteja koskevien rajoitusten tarpeesta tai niiden oikeasuhteisuudesta. Vähittäiskaupan alalla ovat edelleen voimassa myymälöiden avaamista koskevat raskaat lupamenettelyt, jotka johtuvat kaavoitusmääräyksistä, ja tappiollisen myynnin kieltö, jotka vaikuttavat kielteisesti kilpailuun ja kuluttajiin. Ranskassa ei tähän mennessä ole toteutettu konkreettisia toimenpiteitä vähittäiskaupan alalle pääsyä koskevien esteiden poistamiseksi. Sähkön ja kaasun jakelussa on tarkoitus vähitellen poistaa säännellyt hinnat muilta kuin kotitalouksilta. Kotitalouksilta perittäviä hintoja on kuitenkin tarkoitus säännellä myös jatkossa, ja ne on asetettu kustannuksia alemmalle tasolle. Lisäksi vaihtoehtoisten toimittajien pääsyä markkinoille on rajoitettu. Energiaverkkojen yhteenliittämistä koskevia hankkeita on vireillä erityisesti Espanjan kanssa. Ne olisi saatettava päätökseen, jotta voidaan vahvistaa sähkön ja kaasun liitäntäverkkoja naapurimaiden kanssa. Rautateillä markkinoillepääsyn esteet haittaavat edelleen markkinoiden tehokasta toimintaa. Ranska ei ole avannut kotimaan rautateiden matkustajaliikennettä kilpailulle, lukuun ottamatta kansainvälisiä palveluja, missä on muutamia uusia toimijoita. Maassa on käynnistetty uudistus, jonka tarkoituksena on parantaa rautatiejärjestelmän taloudellista kestävyyttä. Asiaa koskeva lakiehdotus esitettiin lokakuussa 2013, ja se on parhaillaan parlamentin käsiteltävänä. Ehdotettujen toimenpiteiden mukaan vertikaalisesti yhdennettyyn rakenteeseen, joka käsittää vakiintuneen toimijan, perustettaisiin täysivaltainen infrastruktuurin ylläpitäjä. Uusi rakenne voi kuitenkin haitata vaihtoehtoisten toimijoiden pääsyä verkostoon.

- (14) Ranskan kokonaisveroaste on suuri ja kasvaa edelleen. Vuonna 2013 veroaste oli 45,9 prosenttia, mikä on EU:n korkeimpia. Luku on myös noussut 3,3 prosenttiyksikköä sen jälkeen kun julkisen talouden vakauttaminen alkoi vuonna 2010. Erityinen komitea (Assises de la fiscalité) on antanut tältä pohjalta panoksensa verojärjestelmän uudistamiseksi. Lakisääteisen henkilö- ja yritystuloveroasteen alentamisessa ja alv-perinnän tehostamisessa ei ole toistaiseksi juuri tapahtunut edistystä. Sen sijaan suurilta yrityksiltä perittävää tilapäistä lisämaksua on jatkettu vuoteen 2015, minkä seurauksena yritysten lakisääteinen kokonaisveroaste nousee 38,1 prosenttiin (se on jo ennen tätä EU:n korkeimpia, 33,3 prosenttia). Ranskan hallitus on ilmoittanut alentavansa lakisääteistä veroastetta vähitellen 28 prosenttiin vuoteen 2020 mennessä, mutta tämän toimenpiteen tarkkaa ajoitusta ei ole kerrottu. Myöskään tuloverotuksen alentamisessa ja yksinkertaistamisessa ei juuri ole tapahtunut kehitystä viime vuoden aikana. Vaikka ympäristöverotuksen alalla on tapahtunut jonkin verran edistymistä (esim. on otettu asteittain käyttöön hiilivero, *contribution climat énergie*), ympäristöverotuksen osuus suhteessa BKT:hen on edelleen vähäinen. Käytännössä valmisteveroja ei ole Ranskassa sidottu inflaatioon, ja käytössä on edelleen eräitä merkittäviä ympäristölle haitallisia tukia, kuten fossiilisten polttoaineiden alennetut veroasteet. Vuonna 2013 ei toteutettu myöskään lisätoimia, joilla olisi puututtu velanoton suosimiseen yritysverotuksessa niin, että olisi voitu estää yksityisen velan kasvun jatkuminen.
- (15) Vaikka Ranskassa on toteutettu useita politiikkatoimia, tilanne työmarkkinoilla heikkeni vuonna 2013 edelleen, ja jäljellä on useita merkittäviä haasteita. Työttömyys lisääntyi edelleen 10,3 prosenttiin vuonna 2013 (vuonna 2008 se oli 7,5 prosenttia). Ranskan työmarkkinat ovat edelleen segmentoituneet, ja siirtyminen määräaikaisesta työsuhteesta pysyvään työsuhteeseen on hyvin harvinaista

(todennäköisyys siirtyä määräaikaisesta pysyvään työhön oli vuonna 2010 vain 10,6 prosenttia, kun vastaava luku on EU:ssa keskimäärin 25,9 prosenttia). Työpaikkojen turvaamista koskeva monialasopimus muutettiin laiksi heinäkuussa 2013. Tämä uudistus on askel oikeaan suuntaan, mutta sen vaikutus jää tässä vaiheessa epätasaiseksi. Vain harvat yritykset ovat hyödyntäneet lailla käyttöön otettuja yritystason sopimuksia, joiden nojalla työolojen joustavuutta voidaan lisätä tilapäisten talousvaikeuksien kohdatessa. Tuomioistuinten ratkaistavaksi vietyjen irtisanomistapausten määrä on kuitenkin huomattavasti vähentynyt. Vaikka työmarkkinaosapuolet ovat neuvotelleet vuonna 2014 työttömyysetuusjärjestelmän uudistamisesta, uuden sopimuksen ei odoteta vähentävän järjestelmän puutteita merkittävästi. Työttömyysetuusjärjestelmän kokonaisalijäämä oli vuonna 2013 lähes 1 prosentti suhteessa BKT:hen, mikä edellyttää uusia rakennetoimia järjestelmän kestävyuden turvaamiseksi. Tiettyjä seikkoja, kuten etuuksia koskevia kelpoisuusehtoja, etuuksien alenemista ajan mittaan tai tulojen korvausasteita suuripalkkaisimpien työntekijöiden osalta on mukautettu työmarkkinaosapuolten maaliskuussa 2014 tekemässä uusimmassa sopimuksessa vain vähän. Näitä ehtoja olisi mukautettava lisää, jotta voidaan varmistaa, että työn kannustimet ovat riittävät. Useiden perättäisten eläkeuudistusten seurauksena 55–64-vuotiaiden työntekijöiden työttömyysaste on kolmen viime vuoden aikana jatkuvasti alentunut. Ikääntyneiden työntekijöiden työllisyysaste (45,6 prosenttia vuonna 2012) on Ranskassa kuitenkin selvästi alle EU:n keskiarvon (–4,5 prosenttiyksikköä pienempi), ja vain 55 prosenttia ikääntyneistä työntekijöistä jää Ranskassa eläkkeelle suoraan työelämästä (2008–2011). Tämän seurauksena tämän väestöryhmän työttömyysaste on viime vuosina noussut tuntuvasti. Sen vuoksi on tarpeen lujittaa toimenpiteitä heidän työllistyvyytensä parantamiseksi ja tarkistaa samalla kannustimia, joiden avulla heidät saataisiin pysymään työelämässä tai palaamaan sinne.

- (16) Vuoden 2013 PISA-tutkimus (kansainvälinen oppimistulosten arviointiohjelma) osoitti, että eriarvoisuus koulutuksen alalla on Ranskassa OECD-maiden jyrkimpiä. Kuudesosa Ranskan nuorisosta keskeyttää koulutuksen ilman loppututkintoa. Tämä on erityisen huolestuttavaa siksi, että nuorisotyöttömyysaste oli 25,5 prosenttia vuoden 2013 lopussa, ja vähiten koulutettujen nuorten riski joutua työttömäksi oli lähes kaksi kertaa suurempi. Oppisopimuskoulutusjärjestelmät olisi saatettava erityisesti näiden vähiten koulutettujen nuorten ulottuville. Tällä alalla on tapahtunut jonkin verran edistystä, kun heinäkuussa 2013 käynnistettiin oppivelvollisuuskoulutuksen uudistus ja maaliskuussa 2014 hyväksyttiin laki ammatillisesta koulutuksesta ja elinikäisestä oppimisesta. On kuitenkin liian varhaista arvioida, missä määrin näillä toimenpiteillä pystytään todellisuudessa vähentämään koulutusjärjestelmän eriarvoisuutta. Uusi suunnitelma, joka on kohdennettu epäsuotuisilla alueilla sijaitseviin ylemmän perusasteen kouluihin, odottaa vielä täytäntöönpanoa. Lopuksi voidaan todeta, että siirtymistä koulusta työelämään on helpotettu, mutta oppisopimuskoulutukseen osallistuvien lukumäärä väheni vuonna 2012, ja näistä järjestelmistä hyötyivät enenevässä määrin korkeakouluopiskelijat.
- (17) Komissio on eurooppalaisen ohjausjakson osana analysoinut kattavasti Ranskan talouspolitiikkaa. Se on arvioinut vakausohjelman ja kansallisen uudistusohjelman. Se on ottanut huomioon ei vain niiden merkityksen Ranskan finanssipolitiikan sekä sosiaali- ja talouspolitiikan kestävyuden kannalta vaan myös sen, ovatko ne EU:n sääntöjen ja ohjeiden mukaisia, koska unionin yleistä talouden ohjausta on tarpeen tehostaa antamalla EU:n tason panos tuleviin kansallisiin päätöksiin. Eurooppalaisen

ohjausjakson yhteydessä annetut komission suositukset ilmenevät jäljempänä esitettävistä suosituksista 1–7.

- (18) Neuvosto on tutkinut Ranskan vakausohjelman tämän arvioinnin perusteella, ja sen lausunto¹⁰ ilmenee erityisesti jäljempänä esitettävästä suosituksesta 1.
- (19) Neuvosto on tutkinut kansallisen uudistusohjelman ja vakausohjelman komission perusteellisen tarkastelun ja tämän arvioinnin perusteella. Asetuksen (EU) N:o 1176/2011 6 artiklan nojalla annetut neuvoston suositukset ilmenevät jäljempänä esitettävistä suosituksista 1–6.
- (20) Komissio on eurooppalaisen ohjausjakson osana analysoinut myös koko euroalueen talouspolitiikkaa. Neuvosto on antanut tämän perusteella erityisiä suosituksia jäsenvaltioille, joiden rahayksikkö on euro. Myös Ranskan olisi varmistettava, että kyseiset suositukset pannaan täytäntöön täysimääräisesti ja oikea-aikaisesti,

SUOSITTAA, että Ranska toteuttaa vuosina 2014 ja 2015 toimia, joilla se

1. lujittaa julkisen talouden strategiaa muun muassa täsmentämällä edelleen sen perustana olevia toimenpiteitä vuoden 2014 osalta ja sen jälkeen, jotta voidaan varmistaa liiallisen alijäämän korjaaminen kestäväällä tavalla viimeistään vuonna 2015 toteuttamalla liiallista alijäämää koskevassa menettelyssä annetussa neuvoston suosituksessa esitetty rakenteellinen sopeutus; julkisen talouden epätasapainotilojen korjaaminen kestäväällä tavalla edellyttää kunnianhimoisten rakenneuudistusten uskottavaa toteuttamista, jotta voidaan lisätä sopeutuskapasiteettia ja edistää kasvua ja työllisyyttä; liiallisen alijäämän korjaamisen jälkeen jatkaa rakenteellista sopeutusta kohti keskipitkän aikavälin tavoitetta, joka on vuosittain vähintään 0,5 prosenttia suhteessa BKT:hen tai enemmän hyvässä taloustilanteessa tai jos on tarpeen varmistaa velkasäännön noudattaminen, jotta korkea julkisen talouden velkasuhde saadaan käännettyä kestäväälle lasku-uralle; tehostaa toimia tehokkuuden parantamiseksi kaikilla julkisen talouden alasektoreilla muun muassa määrittämällä tarvittaessa uudelleen hallituksen toimien soveltamisalan; toteuttaa suunnitelmien mukaisesti toimenpiteitä erityisesti sosiaaliturvamenojen kasvun leikkaamiseksi merkittävästi vuodesta 2015 alkaen tiukentamalla terveydenhuoltoalan vuotuisia menotavoitteita, hillitsemällä eläkekustannuksia ja virtaviivaistamalla perhe-etuuksia ja asumistukia; saattaa päätökseen vireillä olevan hallinnon hajauttamista koskevan hankkeen ja toteuttaa viimeistään joulukuussa 2014 ensimmäiset toimenpiteet, joilla poistetaan hallinnon päällekkäisyyksiä, helpotetaan paikallishallintoyksikköjen yhdistämistä ja selkeytetään vastuunjakoa eri hallintotasojen välillä; asettaa paikallishallinnon verotulojen vuotuiselle kasvulle ylärajan ja supistaa keskushallinnon avustuksia suunnitelmien mukaisesti; sen lisäksi, että säästöjä olisi saatava aikaan välittömästi, toteuttaa toimenpiteitä, joilla puututaan julkisten terveysmenojen, myös lääkemenojen, suunniteltuun kasvuun keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä, ja toteuttaa tarvittaessa lisätoimia eläkejärjestelmän saattamiseksi tasapainoon kestäväällä tavalla viimeistään vuonna 2020, keskittyen erityisesti jo olemassa oleviin erityisjärjestelyihin;
2. varmistaa, että kilpailukykyä ja työllisyyttä edistävään verohyvitykseen (*crédit d'impôt compétitivité emploi*) perustuvaa työvoimakustannusten alennusta jatketaan; toteuttaa toimenpiteitä, joilla työnantajien sosiaaliturvamaksuja alennetaan edelleen vastuu- ja solidaarisuussopimuksessa vahvistettujen sitoumusten mukaisesti, varmistaen, etteivät muut toimenpiteet kumoa niiden vaikutuksia ja että nyt

¹⁰ Neuvoston asetuksen (EY) N:o 1466/97 5 artiklan 2 kohdan mukaisesti.

suunnitellut toiminnan kohteet säilytetään; arvioi edelleen sosiaaliturvamaksuista myönnettävien vapautusten kokonaisvaikutusta korostaen työllisyyttä, palkkakehitystä ja kilpailukykyä ja toteuttaa toimenpiteitä tarpeen mukaan; alentaa edelleen työvoimakustannuksia palkka-asteikon alapäässä niin, ettei toimista aiheudu talousarviovaikutuksia, muun muassa alentamalla kohdennetusti työnantajien sosiaaliturvamaksuja erilaiset palkkatukijärjestelmät huomioon ottaen;

3. yksinkertaistaa yrityksiin sovellettavia hallinto-, vero- ja kirjanpitosääntöjä ja toteuttaa konkreettisia toimenpiteitä hallituksen yksinkertaistamissuunnitelman toteuttamiseksi viimeistään joulukuussa 2014; poistaa yritysten kasvua haittaavat sääntelyesteet erityisesti tarkistamalla yritysten kokoon liittyviä yrityslainsäädännön kriteerejä kynnysarvoista aiheutuvien haittavaikutusten välttämiseksi; toteuttaa toimenpiteitä innovaatiopolitiikan yksinkertaistamiseksi ja tehostamiseksi erityisesti laatimalla sitä koskevan arvioinnin ja tarvittaessa mukauttamalla tutkimustoiminnan perusteella myönnettävää verohyvitystä (*crédit d'impôt recherche*); varmistaa, että resurssit keskitetään kaikkein tuloksellisimpiin kilpailukykykeskuksiin, ja edistää edelleen niissä toteutetun innovaatiotoiminnan taloudellista vaikutusta;
4. poistaa säänneltyihin ammatteihin pääsyä ja niiden harjoittamista koskevat aiheettomat rajoitukset ja alentaa näihin ammatteihin pääsyn kustannuksia sekä edistää kilpailua palvelujen alalla; toteuttaa lisätoimia vähittäiskaupan toimintaa vaikeuttavan sääntelytaakan keventämiseksi, erityisesti yksinkertaistamalla myymälöiden avaamista koskevia lupamenettelyjä ja poistamalla tappiollisen myynnin kiellon; varmistaa, että kotitalouksilta perittävät kaasun ja sähkön säännellyt tariffit asetetaan asianmukaiselle tasolle, joka ei estä kilpailua, mutta pitää muita heikommassa asemassa olevilta ryhmittä perittävät hinnat kohtuullisina; vahvistaa sähkön ja kaasun energiaverkkojen yhteenliittämiskapasiteettia Espanjan kanssa; lisää erityisesti kaasun yhteenliittämiskapasiteettia niin, että Espanjan kaasumarkkinat voidaan yhdentää täysimääräisesti Euroopan markkinoihin; varmistaa rautatiesektorilla, että uusi infrastruktuurin yhdenmätty ylläpitäjä pysyy riippumattomana vakiintuneeseen toimijaan nähden, ja toteuttaa toimenpiteitä kotimaan matkustajaliikenteen avaamiseksi kilpailulle vuoteen 2019 mennessä;
5. vähentää työn verorasitusta ja tehostaa toimia verojärjestelmän yksinkertaistamiseksi ja tehostamiseksi; toteuttaa tätä varten vuoden 2015 talousarviosta alkaen toimenpiteitä, joilla poistetaan tehottomat henkilö- ja yritystuloverohyvitykset äskettäin tehtyjen arviointien ja Assises de la fiscalité -aloitteen perusteella, ja alentaa samalla lakisääteisiä veroasteita; toteuttaa lisätoimenpiteitä poistaakseen velanoton suosimisen yritysverotuksessa; laajentaa veropohjaa erityisesti kulutusverojen suuntaan; poistaa asteittain ympäristön kannalta haitalliset tuet;
6. toteuttaa lisätoimia työmarkkinoiden jäykkyyksien ja segmentoitumisen torjumiseksi, erityisesti toimenpiteitä työpaikkojen säilyttämistä koskevien sopimusten (*accords de maintien de l'emploi*) edellytysten uudistamiseksi, jotta vaikeuksissa olevat yritykset käyttäisivät niitä enemmän; toteuttaa lisätoimenpiteitä työttömyysjärjestelmän uudistamiseksi yhteistyössä työmarkkinaosapuolten kanssa, jotta voidaan taata järjestelmän kestävyys ja samalla varmistaa, että se tarjoaa riittävät kannustimet palata työelämään; parantaa ikääntyneille työntekijöille suunnattua neuvontaa ja koulutusta ja arvioi uudelleen heihin sovellettavia erityisiä työttömyysjärjestelyjä;
7. jatkaa ammatillisen koulutuksen uudistamista, toteuttaa oppivelvollisuuskoulutuksen uudistuksen ja toteuttaa lisätoimia koulutuksen alalla esiintyvän epätasa-arvoisuuden

vähentämiseksi erityisesti lujittamalla toimenpiteitä varhaisen koulunkäynnin keskeyttämisen vähentämiseksi; varmistaa, että aktiivinen työmarkkinapolitiikka tukee tehokkaasti kaikkein heikoimmassa asemassa olevia ryhmiä; parantaa siirtymistä koulusta työelämään erityisesti tehostamalla toimenpiteitä oppisopimuskoulutuksen kehittämiseksi edelleen, kiinnittäen huomiota erityisesti matalan osaamistason työntekijöihin.

Tehty Brysselissä

*Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja*